

РЕШЕНИЕ

№ 7045

гр. София, 23.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 15.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **4353** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно – процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 128, ал. 1, т. 6 от АПК и чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.
Образувано е по искова молба от „Калцит“ ЕООД срещу Министерство на иновациите и растежа, като правоприемник на Министерство на икономиката и индустрията в условията на устройствения статут на МИР, приет с ПМС 20/22 г.
Исковата претенция е да бъде осъдено министерство на иновациите и растежа да плати на ищец сумата 1460775 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконосъобразно решение РД-16-1962/10.12.2019 г. на главен директор на ГД „Европейски фондове|и конкурентноспособност“ и ръководител на управителен орган на оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020, отменено с влязло в сила решение № 8912/29.07.2021 г., постановено по адм. дело № 4705/2021 г. на ВАС, както и на основание чл. 86, ал. 1, изр. 1 от ЗДоговорите се претендира ответник да бъде осъден да заплати сумата 117277,15 лева, законна лихва от датата на влизане в сила на окончателното решение 29.07.2021 г. до датата на завеждане на исковата молба – 13.05.2022 , както и законната лихва до окончателното изплащане на задължението. На следващо място се иска да бъде осъдено министерство на иновациите и растежа да заплати на „Калцит“ ЕООД сумата 42660 лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконосъобразно решение № РД-16-49/17.01.2020 на зам. главен директор на главна дирекция

„Европейски фондове| конкурентноспособност“ и ръководител на управителен орган на оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“-2014-2020, отменено с влязло в сила решение № 4283/02.04.2021, постановено по адм. д.13258/2020 на НАС, както и на основание чл. 86, ал. 1, изр. 1 МИР да бъде осъдено да заплати сумата 4823.34 лева, представляваща законната лихва от датата на влизане на решението на ВАС в сила – 02.04.2021 до датата на подаване на исковата молба, както и законната лихва до окончателното изплащане на сумата. Ищец твърди, че при изпълнение на задълженията по договор за изпълнение на проект „Повишаване на енергийната ефективност на „Калцит“ ЕООД“, М. с правоприемник и функционално отговорен ответник Министерство на иновациите и растежа незаконосъобразно отказва да изпълни задължение да заплати на бенефициента по този договор исковите суми. Направено е искане и за присъждане на разноски по приложен списък.

Ответник по иска – Министерство на иновациите и растежа, конституиран с разпореждане на съда, като правоприемник на Министерство на икономиката и индустрията, трансформирано по решение на НС от 13.12.2021 г. за приемане структура на МС на Министерство на икономиката и индустрията и Министерство на иновациите и растежа и съгласно приет с ПМС 20/22, Устройствен правилник на М. и МИР оспорва исковите изцяло. Поддържа отговор към исковата молба. Възражава прекомерност на адв. възнаграждение, претендира присъждане на разноски. Прокурор от СГП дава заключение за отхвърляне на исковите като неоснователни и недоказани.

Съдът, като взе предвид доказателствата, във връзка с доводите на страните, прие следното.

Предявеният иск е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМ, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията.

Разгледана по същество, исковата претенция е ОСНОВАТЕЛНА.

Предявеният иск намира своето правно основание в разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съгласно която държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне законовата отговорност следва да е налице отменен по надлежния ред акт, реално причинена вреда, произтичаща от него, както и да е налице пряка причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда.

Отговорността по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди по своя характер е обективна, т. е. не е необходимо наличие на вина. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение.

Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който възниква правото на обезщетение за вреди, включва следните елементи: незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; настъпила за ищеца вреда;

причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице.

Пасивно легитимирианият ответник по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, срещу когото следва да се предяви иска за обезщетение, съгласно чл. 205 от АПК е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Под "орган" и по смисъла на § 1, т. 1 ДР на АПК в случая се има предвид този държавен орган, чиито длъжностни лица със своите действия и/или бездействия са причинили вреди на граждани.

Ищецът твърди, че на 24.11.2017 г. между него, в качеството му на бенефициент и Министерство на икономиката, в структурата на което е била главна дирекция „Европейски фондове|и конкурентноспособност“, определена за управляващ орган на ОП „Иновации и конкурентноспособност“ е сключен административен договор за предоставяне на безвъзмездна помощ № BG16RFOP002-3.001 за изпълнение на проект „Повишаване на енергийната ефективност на „Калцит“ ЕООД“. Съгласно чл. 2, т. 2.1 от договора, ръководителят на УО се задължава след изпълнение на проекта да предостави на бенефициента „Калцит“ ЕООД безвъзмездна финансова помощ в максимален размер до 1499385 лева, със срок на изпълнение – 24.05.2019 г. Съгласно чл. 2, т. 2.2. от договора проектът е на стойност 3 397 148 лв., които бенефициентът трябва да вложи в изпълнението на проекта и да отчете при условието на чл. 3 от договора. В изпълнението на проекта „Калцит“ ЕООД е платило 19 900 лв. без ДДС по фактура № 460/19.07.2016 г., 2 880 лв. без ДДС по фактура № 111/29.03.2018 г., 980 лв. без ДДС по фактура № 332/02.04.2019 г., 1 677 500 лв. без ДДС по фактура № 2/08.05.2019 г., 1 342 000 лв. без ДДС по фактура № 3/10.05.2019 г., 13 900 лв. без ДДС по фактура № 2785/13.05.2019 г., 335 500 лв. без ДДС по фактура № 4/14.05.2019 г. и 5 000 лв. без ДДС по фактура № 725/21.05.2019 г. или общо 3 397 660 лв. без ДДС. Така бенефициентът не само е вложил в изпълнението на проекта цялата изискуема сума, съобразно уговореното в договора, а дори е инвестирал и допълнителни собствени средства.

Поради това с Искане за плащане от 19.07.2019 г. „Калцит“ ЕООД е отправило искане за окончателно плащане по АДПБФП № BG16RFOP002-3.001-0640-C01 за период 24.11.2017 - 24.05.2019 г. за сумата от 1 499 169 лв.

С писмо изх. № 26-К-259/03.10.2019 г. бенефициентът е уведомен, че срокът за верификация на подаденото искане за окончателно плащане е спрял поради сигнал за нередност, регистриран в ИСУН 2020 под номер 380. След извършена проверка по сигнала с Решение № РД-16-1962/10.12.2019 г. на Главния директор на ГД „ЕФК“ и ръководител на УО на ОП „ИК“ 2014-2020 на „Калцит“ ЕООД е определена финансова корекция в размер на 1460 775 лв., съставляваща 100 % от подлежащата на предоставяне финансова подкрепа със средства от ЕСИФ за закупуването и доставката на актива „Пещ за производство на негасена вар със спомагателно оборудване“ по б.р. 1.1. от бюджета на проекта, изпълняван по АДПБФП № BG16RFOP002-3.001-0640-C01 с бенефициент „Калцит“ ЕООД.

Впоследствие с Решение № РД-16-49/17.01.2020 г. на Зам.главния директор на ГД „ЕФК“ и ръководител на УО на ОП „ИК“ 2014-2020 органът е отказал да верифицира разходи по изпълнение на АДПБФП № BG16RFOP002-3.001-0640-C01 от 24.11.2017 г.

в общ размер на 42 660 лв. „Калцит“ ЕООД е обжалвало посочените решения на Ръководителя на УО по съдебен ред, в резултат на което с окончателното Решение № 8912 от 29.07.2021 г. по адм. д. № 4705/2021 г. на ВАС съдът е отменил Решение № РД-16-1962/10.12.2019 г. на Главния директор на ГД „ЕФК“ и ръководител на УО на ОП „ИК“ 2014-2020, а с окончателното Решение № 4283 от 02.04.2021 г. по адм. д. № 13258/2020 г. на ВАС съдът е отменил Решение № РД-16-49/17.01.2020 г. на Зам.-главния директор на ГД „ЕФК“ и ръководител на УО на ОП „ИК“ 2014-2020. Съгласно чл. 62, ал. 1, изр. 2 от ЗУСЕСИФ Управляващият орган извършва плащането в 90-дневен срок от постъпване на искането за плащане на бенефициента. В настоящия случай съобразно посочената разпоредба УО е следвало да извърши окончателно плащане към „Калцит“ ЕООД по постъпилото на 19.07.2019 г. искане за плащане до 17.10.2019 г.

На 19.08.2021 г. „Калцит“ ЕООД е отправило писмена молба вх. № 26-К-259/19.08.2021 г. до Ръководителя на УО на ОП „ИК“ 2014-2020 на основание чл. 62, ал. 1, изр. 2 от ЗУСЕСИФ и в изпълнение на окончателните Решение № 8912 от 29.07.2021 г. по адм. д. № 4705/2021 г. на ВАС и Решение № 4283 от 02.04.2021 г. по адм. д. № 13258/2020 г. на ВАС да извърши окончателно плащане към бенефициента по АДПБФП № BG16RFOP002-3.001-0640-C01.

На 19.11.2021 г. Министерството на икономиката е превело на „Калцит“ ЕООД сумата от 10 750 лв. - разноси, на които е осъдено с окончателното Решение № 8912 от 29.07.2021 г. по адм. д. № 4705/2021 г. на ВАС, а на 30.12.2021 г. министерството е превело на дружеството сумата от 4 665.72 лв. - разноси, на които е осъдено с окончателното Решение № 4283 от 02.04.2021 г. по адм. д. № 13258/2020 г. на ВАС, като плащането на акцесорните вземания за разноси представлява фактическо извънсъдебно признание и на дължимите главни вземания за главница. Включително и към настоящия момент обаче липсва окончателно плащане към бенефициента по АДПБФП № BG16RFOP002-3.001-0640-C01. По отношение бездействието на ответника по същината на молбата от 19.08.2021 г. в отговора към исковата молба /15.03.2022, л. 96/ не се взема становище, а както сочи ищец доброволното плащане на разноси е признание за задължение, което следва да бъде изпълнено

По този начин Министерството на икономиката и индустрията, чийто правопреемник в настоящото производство съгласно § 12, ал. 2 и § 14, ал. 4 от ПЗР на ПМС № 20/25.02.2022 г. е Министерството на иновациите и растежа, е нанесло на „Калцит“ ЕООД имуществени вреди от незаконосъобразното Решение № РД-16-1962/10.12.2019 г. на Главния директор на ГД „ЕФК“ и ръководител на УО на ОП „ИК“ 2014-2020, отменено с окончателното Решение № 8912 от 29.07.2021 г. по адм. д. № 4705/2021 г. на ВАС, в размер на 1 460 775 лв. - неизплатена финансова помощ по АДПБФП № BG16RFOP002-3.001-0640-C01, както и имуществени вреди от незаконосъобразното Решение № РД-16-49/17.01.2020 г. на Зам.главния директор на ГД „ЕФК“ и ръководител на УО на ОП „ИК“ 2014-2020, отменено с окончателното Решение № 4283 от 02.04.2021 г. по адм. д. № 13258/2020 г. на ВАС, в размер на 42 660 лв. - невъзстановени подлежащи на верифициране разходи по АДПБФП № BG16RFOP002-3.001-0640-C01. Ответник оспорва, че исковата сума е реално претърпяна вреда, но не противопоставя доказателства извън сигнала до европейската прокуратура, затова да е развален и прекратен административен договор по вина на ищеца; да е предприел действия по установяване недължимост на определените в административните договори и решение на ВАС суми.

Горният извод се подкрепя изцяло от постоянната практика на ВАС по идентични казуси, според която претенции като процесните не произтичат директно от самия договор за финансова помощ (и поради това възраженията на ответника в настоящото производство, свързани с изпълнението на процесния АДПБФП, при това при наличието на влезли в сила съдебни решения по този въпрос, са неоснователни), нито размерът им е определен в договора, поради което бенефициерът не би могъл да претендира обезщетение за вредите от забавеното плащане (респ. от липсата на плащане) по реда на договорната отговорност; тези вреди са резултат от действията, съответно бездействията на компетентния административен орган, изразяващи се във фактическото неплащане на сумите, дължими по съответния АДПБФП; обезщетение за такива вреди се дължи на основание чл. 203 АПК във вр. с чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, съгласно който държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност (Решение № 10980 от 11.08.2020 г. по адм. д. № 12979/2019 г. на ВАС). Имуществената вреда, претърпяна от ищеца, се изразява в неполучаване на полагащата му се финансова помощ, като е налице пряка и непосредствена причинна връзка между вредите, понесени от ищеца, и отменения като незаконосъобразен административен акт, в резултат на който плащането към ищеца не е било извършено (Решение № 16876 от 11.12.2019 г. по адм. д. № 2940/2019 г. на ВАС). В същия смисъл е и Решение № 10684 от 09.07.2019 г. по адм. д. № 461/2019 г. на ВАС и др. При така изложените факти и на базата на събраните доказателства, настоящата инстанция счита че е налице причинена вреда от това, че не се изпълнява отменителен съдебен акт и в двата случая. Налице е пряка и непосредствена причинна връзка между претърпяната имуществена вреда и отменения като незаконосъобразен административен акт, за необоснован и незаконосъобразен. Наличието на пряка и непосредствена причинна връзка следва да се преценява от съда за всеки конкретен случай. „преки“, по смисъла на приложимата норма на ЗОДОВ, са тези вреди, които са нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, а „непосредствени“ са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. Съгласно посочената практика в производството по чл. 203 АПК във вр. с чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ не се претендира самата финансова помощ, а обезщетение за нейното забавено изплащане или пълно неизплащане, като размерът на неизплатената помощ е критерий за определяне на размера на дължимото обезщетение, поради което когато помощта не е изплатена в пълен размер, какъвто е настоящият случай, дължимото обезщетение е в размер на цялата дължима от органа сума по административния договор, ведно с натрупалата се законна лихва за забава до окончателното изплащане на обезщетението.

Съгласно мотивите на Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. по т. гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС на РБ "държавата отговаря за всички вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането, която отговорност е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган – т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално-правни и процесуални норми..... Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях

може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетението". В случая, се установи, че дори и при два отменени административни акта с окончателни съдебни решения на най-висшата съдебна инстанция в административното правосъдие, задължената администрация дори и при частично изпълнение на задължения, за които е осъдена пречатства правата на ищеца да получи полагащата му се безвъзмездна помощ. В настоящото производство се наведоха от ответник доводи за образувано ДП във връзка с обвързаността на страните с договора от 2017 г. От служебно изискани от Европейска прокуратура офис С. се установи, не само че наказателното производство по назначената проверка е прекратено. В случая, не са установени виновни лица и за какво, за да се противопостави възражението за престъпни обстоятелства, по повод заплащането по процесните договор между страните. Очевидно е, не само пречатването на правата на ищеца да получи в пълен размер това, което му се следва по договор, а и въвеждането на твърдения, които са опровергани в хода на съдебната проверка. Очевидно е, че ответник в съвкупния състав от предишни административни правоотношения по силата на съдебни актове на ВАС е признат за неизправна страна и в негова тежест следва да се възложи заплащането на сумите, предмет на исковата претенция по пера.

В настоящия случай са налице всички законово установени предпоставки за ангажирането на отговорността на Министерството на иновациите и растежа по реда на чл. 203, ал. 1 АПК във вр. с чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ - отменени по надлежния ред административни актове, реално причинени вреди, произтичащи от тази актове, изразяващи се в неизплащане на дължимите суми по процесния АДПБФП, както и пряка причинна връзка между незаконосъобразните актове и настъпилите вреди.

По отношение на акцесорните искове за законна лихва приложение намира т. 4 от ТР № 3 от 22.04.2005 г. по тълк. гр. д. № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС, съгласно която при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят незаконосъобразните административни актове. Ето защо в случая законната лихва по първия предявен иск се претендира от 29.07.2021 г., а по втория иск - от 02.04.2021 г., тъй като именно на тези дати са влезли в сила решенията на ВАС, с които са отменени незаконосъобразните решения на Ръководителя на УО на ОП „ИК“ 2014-2020. При ползване възможността на пресмятане на дължимата лихва по реда на чл. 86 от ЗЗД, съдът установи, че извадките от лихвен калкулатор на НАП, приложени от ищец към исковата молба /л. 57 и 58/ са коректни и претенцията в тази част следва да бъде уважена изцяло.

По отношение възраженията на ответника, развити единствено в отговора към исковата молба, съдът не ги намира основателни. На първо място – възражението за това, да е отнесен въпроса към европейска прокуратура, съдът се убеди в несъстоятелността му. От цитиран отговор по запитване на съда се установи, че подобен аргумент не освобождава ответника от задължението по адм. договор, а след постановено постановление за прекратяване на нак.производство отговорността по ЗОДОВ следва да се осъществи в пълен обем. Следващо – неотнормирани са възражения за нарушения по ЗУТ или некачествено изпълнение или липса на такова изпълнение. Неизпълнението на поети задължения по сочените договори и постановените незаконосъобразни актове в съчетание с понесената вреда от ищеца, на по силно основание е потвърждение за ангажиране отговорността на МИР по чл. 1, ал. 1 от

ЗОДОВ. Възраженията може да са основателни, но не са противопоставими в това производство, предвид обвързващата вече сила на административните договори, по които ответник е задължена страна по предоставянето на безвъзмездна финансова помощ.

В полза на ищец се присъждат и сторените разноси, в размер на 30000 лева, удостоверени със платежни документи за платеното адвокатско възнаграждение. Следва да се присъди и платената за завеждане на делото ДТ в размер на 40 лева, за която също има счетоводен документ.

По тези съображения, съдът РЕШИ

ОСЪЖДА Министерство на иновациите и растежа да заплати на „Калцит“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] сумата 1460775 /един милион четиристотин и шестдесет хиляди седемстотин и седемдесет и пет/ лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконосъобразно решение РД-16-1962/10.12.2019 г. на главен директор на ГД „Европейски фондове|и конкурентноспособност“ и ръководител на управителен орган на оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014 – 2020, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба – 13 май, 2022 година до окончателно изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Министерство на иновациите и растежа на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД да заплати на „Калцит“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] сумата 117277,15 /сто и седемнадесет хиляди двеста седемдесет и седем, 15/лева, законна лихва за периода 29.07.2021 г. до датата на завеждане на исковата молба – 13.05.2022 , ведно със законната лихва, от завеждане на исковата молба 13 май, 2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Министерство на иновациите и растежа да заплати на „Калцит“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] сумата 42660 /четиридесет и две хиляди шестстотин и шестдесет/ лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконосъобразно решение РД-16-49/17.01.2020 г. на зам. главен директор на ГД „Европейски фондове|и конкурентноспособност“ и ръководител на управителен орган на оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014 – 2020, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба – 13 май, 2022 година до окончателно изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Министерство на иновациите и растежа на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД да заплати на „Калцит“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] сумата 4823,34 /четири хиляди осемстотин двадесет и три 34 /лева, законна лихва за периода 02.04.2021 г. до датата на завеждане на исковата молба – 13.05.2022 , ведно със законната лихва, от завеждане на исковата молба 13 май, 2022 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Министерство на иновациите и растежа да заплати на „Калцит“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] сумата 30040 /тридесет хиляди и четиридесет/ лева, разноси.

Решението може да се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

съдия